

før gjorde opmærksom paa, at det ikke bliver Forældrene og Principalerne, der bestemmer, om de vil oprette en saadan Kontrakt, hvorefter Principalen tager vedkommende Barn i Lære, men at det bliver Læringskommissionerne, der kommer til at anvise, hvor de unge skal i Lære. Men det vil sikkert ikke føre til noget gavnligt hverken for Lærlingene eller for det Fag, man paa den Maade vil skaffe Arbejdskraft.

Saa vil man ligeledes overdrage disse Læringskommissioner et Tilsyn med Virksomhederne. Jeg tror, man vil kunne forstaa, at det ikke vil blive med nogen Glæde, man omkring i de forskellige Virksomheder, en Handelsvirksomhed lige saa lidt som en Haandværksvirksomhed, vil se et saadant Tilsyn komme og efterse, om man uddanner Lærlingene forsvarligt. Hvis man kunde vente, at disse Kommissioner kun traf Afgørelser, der kunde blive til Gavn for Uddannelsen, saa maatte man jo bøje sig, og saa gjorde man det naturligvis ogsaa. Men disse Kommissioner vil ikke blive saaledes sammensat, at de kan ventes at kunne øve den dem tiltænkte Indflydelse. Det ærede Medlem Hr. Pitzner mente, at man maatte kunne gaa ud fra, at en Læringskommission kom til at bestaa af Formanden og 3 Medlemmer fra hver Side; jeg gaar ud fra, at den kommer til at bestaa af Formanden og 6 Medlemmer fra hver Side, altsaa 13 i alt; thi der er jo en Bestemmelse, der siger, at en Trediedel af hver Gruppe — en Trediedel af Arbejdsgiverne og af Arbejderne — skal tilhøre Handels- og Beværternæringen; der staar ikke Handels- eller Beværternæringen; der maa da formentlig være en fra hver af disse Sider, altsaa formentlig 6 i alt fra hver Side. Men naar det gælder Handelen, vil det jo højst være et enkelt Medlem fra hver Gruppe, der vil være i Stand til at bedømme, om Uddannelsen er forsvarlig, hele den øvrige Del af Læringskommissionen vil man ikke kunne gaa ud fra kan have nogen virkelig begrundet Mening om, hvor god en Handelsuddannelse der bliver givet i en saadan Virksomhed, og derfor vil de Bestemmelser, en saadan Læringskommission kommer til at træffe, sikkert blive i høj Grad vilkaarlige og paa ingen Maade til Gavn for de unge, men i høj Grad til Gene for de Virksomheder, man saaledes vil føre Inspektion med.

Jeg omtalte før, at man hidtil er gaaet ud fra, at der ikke kunde aflægges Læreprøver i Handelsfag; det Omraade, hvor man kan foretage Prøver, vil jo være den teoretiske Uddannelse, men den har man

mere og mere overladt til Handelsskolerne, og dér har man jo Prøver, dér maa de unge underkaste sig en Eksamen, og det er afgørende for, hvilken teoretisk Uddannelse de har faaet, men jeg forstaaer ikke, hvorledes man vil gennemføre en Læreprøve i Handelsfag i Almindelighed, man vil vel ikke bedømme, hvorledes en ung Mand, der staar i en Forretning, kan pakke ind, han kan saamaend pakke en Pakke udmærket godt ind og aldrig blive nogen god Købmand, og han kan pakke en Pakke daarligt ind og alligevel blive en god Købmand. Jeg ved ikke, hvorledes en saadan Læringskommission i det hele taget vil bedømme, om man har naaet et tilfredsstillende Resultat med Hensyn til Uddannelsen. Jo flere den Slags Bestemmelser man indfører, og jo mindre Sikkerhed man har for, at de bliver ført ud i Livet paa en rigtig Maade, desto vanskeligere bliver det at faa Principalerne til at paatage sig den Opgave at uddanne Lærlinge. Der er ikke nogen Uenighed om, at man skal søge den størst mulige Sikkerhed for Lærlingenes forsvarlige Uddannelse, der er heller ingen Uenighed om, at denne Uddannelse af Lærlingene skal foregaa efter humane Principper; men man er gennem Loven af 1921 kommet ganske overordentlig vidt; hvis man vil gaa videre med at lægge Forpligtelser over paa Principalerne, vil man i langt højere Grad, end man allerede nu har opnaaet, betage Læremestrene Lysten til at paatage sig den Opgave at uddanne de unge. Og det er ikke saaledes, som det er sagt, udelukkende en god Forretning; i mange Tilfælde er det ikke nogen Forretning, der skal en vis Lyst til hos Principalerne for at paatage sig den Opgave at uddanne de unge, og man skal ikke gøre det alt for besværligt, saa vil man maaske naa det modsatte af det, man tilsigter.

Hvis man gaar videre ad den Vej; man her er inde paa, vil man i Danmark som i andre Lande komme ind paa, at Uddannelsen, særlig Uddannelsen i Handelsfag, mere og mere bliver en skolemæssig Uddannelse og i mindre Grad en praktisk Uddannelse. Men Grunden til, at vi paa mange af disse Omraader her i Danmark staar højt, er sikkert den, at vi har forstaaet at knytte den praktiske og teoretiske Uddannelse sammen; det søger man imidlertid ved et Lovforslag som dette at komme bort fra, og jeg for mit Vedkommende vil derfor meget bestemt gaa imod saa godt som alle de nye Bestemmelser, jeg her har omtalt, jeg vil ikke mindst gaa imod dem,